
MEMORANDUM O RAZUMIJEVANJU IZMEĐU
TUŽILAŠTVA MEĐUNARODNOG KRIVIČNOG SUDA ZA BIVŠU
JUGOSLAVIJU ("MKSJ")

I

POSEBNOG ODJELA ZA RATNE ZLOČINE TUŽILAŠTVA BOSNE I
HERCEGOVINE

("Strane")

PREAMBULA

Uzimajući u obzir da je Tužilaštvo MKSJ-a opredijeljeno da pruži podršku radu Suda Bosne i Hercegovine (u daljem tekstu: BiH),

Imajući u vidu da su mnogi događaji kojima će se baviti ovaj Sud bili predmet obimne istrage, kao i sporova vođenih pred ovim Sudom, te da je u mnogim slučajevima MKSJ jedini repozitorij "zbirki dokumenata" koji su ključni za uspješno vođenje krivičnih postupaka pred Sudom u BiH,

Uzimajući u obzir da "strategija okončanja rada" sprječava MKSJ da u potpunosti ispuni mandat koji mu je povjeren Rezolucijom 808 Savjeta bezbjednosti UN-a da krivično goni "osobe odgovorne za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava koja su počinjena na području bivše Jugoslavije od 1991. godine", te da je s obzirom na događaje u BiH (koja je bila poprište najtežih, najrasprostranjenijih i najsistematičnijih zločina) taj mandat ustupljen nadležnim institucijama u BiH, kada su u pitanju osumnjičeni nižeg i srednjeg ranga,

Imajući u vidu da Posebni odjel za ratne zločine Tužilaštva Bosne i Hercegovine (dalje u tekstu POBH) neće biti u stanju obavljati svoju funkciju u ovom procesu bez pomoći Tužilaštva MKSJ-a,

Konstatujući da je 6. aprila 2005. predsjednik MKSJ-a ponovno javno istaknuo načelo da je "Međunarodni sud "opredijeljen da pomogne drugim pravosudnim institucijama pravosuđa u krivičnom gonjenju osoba odgovornih za povrede međunarodnog humanitarnog prava u bivšoj Jugoslaviji. a naročito Posebnom vijeću Suda Bosne i Hercegovine za ratne zločine..."¹,

Imajući u vidu da MKSJ mora završiti svoje aktivnosti i da je od suštinske važnosti da se između Tužilaštva MKSJ i POBH uspostavi efikasna saradnja kako bi se obezbijedilo da osobe koje su počinile teške, rasprostranjene i sistematske zločine ne prođu nekažnjeno,

Konstatujući da član 227, stav 1, tačka e) Zakona o kaznenom postupku ("ZKP") nalaže da optužnica mora sadržavati "prijedlog o dokazima koje treba izvesti, uz navođenje imena svjedoka i vještaka, kao i spisa koje treba pročitati i predmeta koji služe kao dokazi",

Konstatujući nadalje da prema odredbama člana 225, stav 3, ZKP-a, službena istraga mora biti okončana u roku od 6 mjeseci od pokretanja,

Konstatujući takođe da je Sud BiH ovlašten da određuje mjere zaštite svjedoka prema odredbama Zakona o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka, te

Konstatujući nadalje da je dana 6. aprila 2005. predsjednik MKSJ-a donio odluku prema kojoj POBH ne može iznositi podneske pred pretresna i žalbena vijeća MKSJ-a,

strane su konstatovale i usaglasile se o sljedećem:

Član 1

Pisani zahtjevi za pomoć

- (1) POBH podnosi sve zahtjeve za pomoć Tužilaštvu MKSJ-a u pisanom obliku. Zahtjevi POBH koji dolaze od glavnog tužioca naslovljavaju se na glavnog tužioca MKSJ-a.

¹ Vidi: IT-05-85-Razno 2 "Odluka po podnesku sekretara povodom zahtjeva iz Kancelarije tužioca Bosne i Hercegovine prema pravilu 33(B)", 06.04.2005. godine, stav 16.

Tužilaštvo MKSJ-a sve zahtjeve za pomoć glavnog tužioca MKSJ-a podnosi u pisanom obliku glavnom tužiocu POBH.

- (2) Ukoliko je zahtjev prvobitno dostavljen putem elektronske pošte ili faksa, pisani primjerci će kasnije u razumnom roku biti dostavljeni drugoj strani.

Član 2

Pristup dokumentima

- (1) Tužilaštvo MKSJ-a omogućuje primarni pristup svojim "zbirkama dokumenata" putem baze podataka za elektronski uvid u dokumente (*Electronic Disclosure Suite*, "EDS"), u skladu s verbalnom notom koju je sekretar MKSJ-a 27. aprila 2005. uputio sekretaru Suda BiH i odgovorom sekretara Suda BiH od 6. maja 2005. godine.
- (2) U slučaju da postoje dokumenti koji su bitni za istragu/optužnicu POBH koji nisu sadržani u bazi podataka za elektronski uvid u dokumente (EDS), pristup tim dokumentima, kao i kopijama tih dokumenata, omogućava se na zahtjev.
- (3) Bez obzira na prethodne odredbe, Tužilaštvo MKSJ-a ne smije dostavljati dokumente koji potpadaju pod odredbe pravila 70 Pravilnika o postupku i dokazima MKSJ-a ("PPD"), a nije obavezno dostavljati "rezultate rada" (npr. pisane analize, memorandume i zapisnike razgovora), niti bilo koje druge materijale koje Tužilaštvo MKSJ-a smatra povjerljivima.
- (4) Materijal koji MKSJ i njegovo Tužilaštvo objelodane POBH tretira se kao povjerljiv i nije dostupan nikom osim saradnicima jedinice Posebnog odjela za ratne zločine Tužilaštva BiH i Sudu BiH i to po potrebi, a u svrhu krivičnih istraga i postupaka, te

osobama za koje zakon o postupku nalaže da primaju takve informacije u toku istraga ili sporova.

Član 3

Pristup izjavama svjedoka

- (1) Pristup svojoj zbirci "redigiranih izjava svjedoka" Tužilaštvo MKSJ-a omogućuje putem EDS-a.
- (2) Ukoliko POBH zaključi da su dokazi izneseni u izjavi relevantni za predmet, pa stoga zaželi da razgovara sa svjedokom, Tužilaštvo MKSJ-a će mu, ovisno o eventualnom nalogu o određivanju zaštitnih mjera,² proslijediti lične podatke i objelodaniti trenutno boravište svjedoka, osim ako svjedok nije pred Tužilaštvom MKSJ-a izrazio zabrinutost ili strah da bi njegova sigurnost ili bezbjednost mogla biti ugrožena otkrivanjem identiteta.
- (3) Ukoliko se takav zahtjev odnosi na izjavu datu pred MKSJ-om nakon što je svjedok već dao izjavu nekom istražnom organu iz BiH (ovisno o eventualnom postojanju naloga o određivanju zaštitnih mjera), izjava data pred MKSJ-om može biti dostavljena u neredigiranom obliku, ovisno o eventualnom nalogu o određivanju zaštitnih mjera³ i ukoliko svjedok nije pred Tužilaštvom MKSJ-a izrazio zabrinutost ili strah da bi njegova sigurnost ili bezbjednost mogla biti ugrožena otkrivanjem identiteta.
- (4) Bez obzira na prethodne odredbe, Tužilaštvo MKSJ-a nije obavezno dostaviti one izjave svjedoka koje smatra povjerljivim.
- (5) U slučaju da pristup zbirci "redigiranih izjava svjedoka" nije moguć putem EDS-a, na zahtjev POBH-a za dostavu izjava MKSJ-a koje jesu, ili bi mogle biti relevantne za istrage i/ili optužnicu čije izdavanje predstoji u BiH, (u slučajevima kada svjedok nije ranije davao izjavu nekom istražnom organu iz BiH, niti je ranije dao ovlaštenje za

² Vidi član 4 i 7 u daljem tekstu.

³ Vidi član 4 i 7 u daljem tekstu.

objelodanjivanje izjave nekom drugom organu gonjenja), Tužilaštvo MKSJ-a će proslijediti redigirane kopije iz kojih će biti uklonjeno ime, trenutno boravište svjedoka, kao i svi podaci koji ukazuju na njegov identitet.

- (6) Materijal koji Tužilaštvo MKSJ-a objelodani POBH-u o svjedocima za koje ne postoje zaštitne mjere tretira se kao povjerljiv i neće biti na raspolaganju nikome osim saradnicima jedinice Posebnog odjela za ratne zločine Tužilaštva BiH i Sudu BiH po potrebi, a u svrhu krivičnih istraga i postupaka, kao i osobama za koje zakon o postupku nalaže da primaju takve informacije u toku istraga, ili sporova. POBH će poduzeti sve potrebne zakonske i praktične mjere u okviru svojih ovlaštenja propisanih Zakonom o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka, te Zakonom o kaznenom postupku Bosne i Hercegovine, kako bi tim svjedocima pružio zaštitu i sigurnost.

Član 4

Kontakt sa svjedocima i svjedocima za koje postoje zaštitne mjere

- (1) Strane u sporazumu razumiju da je moguće da postoje svjedoci sa kojima je Tužilaštvo MKSJ-a uspostavilo odnos, a koje POBH želi saslušati, ali da ti svjedoci nisu dali ovlaštenje za objelodanjivanje njihovih izjava ili dostavljenih podataka nekom drugom organu gonjenja osim Tužilaštva MKSJ-a, i/ili da je za svjedoka pretresno ili žalbeno vijeće MKSJ-a izdalo nalog za primjenu zaštitnih mjera⁴.
- (2) Ukoliko je svjedok u svojoj izjavi dao ovlaštenje Tužilaštvu MKSJ-a da objelodani njegovo ime i trenutno mjesto boravišta nekom drugom organu gonjenja osim Tužilaštvu MKSJ-a, onda će Tužilaštvo MKSJ-a dostaviti podatke o imenu i trenutnom mjestu boravišta POBH-u.
- (3) Ukoliko svjedok nije dao ovlaštenje za objelodanjivanje njegovog imena i trenutnog mjesta boravišta POBH-u, a POBH želi s njim stupiti u kontakt, Tužilaštvo MKSJ-a

⁴Vidi član 3(2) i (3) gore i član 7 u daljem tekstu

ili Odjel za žrtve i svjedoke (OŽS) će po potrebi uspostaviti kontakt sa svjedokom kako bi se utvrdilo pristaje li svjedok da ga kontaktira POBH.

- (4) Bez obzira na prethodne odredbe, u slučajevima kada za svjedoka postoji nalog o primjeni zaštitnih mjera, Tužilaštvo MKSJ-a je saglasno da u ime POBH nadležnom vijeću (vijećima) podnese prijedlog uz koji je priložen Zahtjev za pomoć (ZZP) POBH-a kao i spisak svjedoka koje će kontaktirati OŽS MKSJ-a, kao i pojednosti iz njihovih izjava i svjedočenja, odnosno zapečaćenih dokaznih predmeta.⁵ POBH će tužiocu MKSJ-a dostaviti dvije garancije u pisanom obliku koje se takođe mogu priložiti uz podnesak Tužilaštva MKSJ-a koji se odnosi na zaštićene svjedoke:

(a) Garancija glavnog tužioca POBH-a u kojoj se navodi:

- (i) podaci koje objelodani Tužilaštvo MKSJ-a tretiraće se kao povjerljivi i neće biti prosljeđeni nikome izuzev saradnicima Posebnog odjela za ratne zločine Tužilaštva BiH (POBH) i Sudu BiH, osim kada je to neophodno za potrebe postupka protiv osumnjičenog, kao i samom osumnjičenom i njegovom braniocu, kao što je pobliže navedeno u stavu (b) u daljem tekstu;
- (ii) objelodanjene informacije o zaštićenom svjedoku neće se prosljeđivati osumnjičenom i/ili njegovom braniocu, osim ako glavni tužilac POBH ne zajamči da će osumnjičeni i/ili njegov branilac strogo čuvati povjerljivost podataka pod prijetnjom krivične odgovornosti;
- (iii) POBH poduzima sve potrebne zakonske i praktične mjere u okviru svojih ovlaštenja propisane Zakonom o zaštiti svjedoka pod prijetnjom i ugroženih svjedoka, te Zakonom o krivičnom postupku Bosne i Hercegovine, kako bi tim svjedocima obezbijedio zaštitu i sigurnost.

(b) Garancija ministra pravde u kojoj se navodi:

- (i) da se imaju poštivati nalozi i odluke žalbenih i pretresnih vijeća Međunarodnog krivičnog suda za bivšu Jugoslaviju (MKSJ) koji se odnose na izmjenu zaštitnih mjera zajamčenih svjedocima čiji se povjerljivi lični podaci,

⁵ Vidi član 7 u daljem tekstu.

- informacije i dokazi i/ili svjedočenja daju na uvid Tužilaštvu Bosne i Hercegovine i/ili Sudu Bosne i Hercegovine; i
- (ii) da će on preduzeti sve potrebne mjere, zakonske i praktične, u okviru svojih ovlaštenja, kako bi se tim svjedocima obezbijedila zaštita i sigurnost.

Član 5

Pristup izvještajima vještaka

- (1) Na zahtjev POBH-a, Tužilaštvo MKSJ-a dostavlja spisak javnih izvještaja koje su vještaci pripremili za potrebe predmeta MKSJ-a, a koji su podneseni Sekretarijatu MKSJ-a, i/ili uvršteni u dokazni materijal u nekom predmetu.
- (2) POBH podnosi Sekretarijatu MKSJ-a zahtjev za dostavu ovjerenih kopija izvještaja sa tog spiska, kao i ovjerenih kopija dokumenata koji se u njima navode i koji su eventualno bili predloženi Sudu.
- (3) Ukoliko Sekretarijat MKSJ-a ne posjeduje elektronske verzije izvještaja i/ili dokumenata koji se navode u tim izvještajima (bilo da su arhivirani u evidenciji ili u "Bazi pravnih dokumenata"), Tužilaštvo MKSJ-a se obavezuje da POBH-u pribavi elektronske verzije izvještaja, te elektronske verzije dokumenata koji se navode u izvještajima samo ako su ti dokumenti već dostupni u zasebnom elektronskom direktoriju na mreži Tužilaštva MKSJ-a.

Član 6

Pretraživanje

- (1) Tužilaštvo MKSJ-a će članu POBH-a obezbijediti mogućnost da vrši pretraživanje elektronskih baza podataka Tužilaštva koje nisu uvrštene u EDS, a za potrebe utvrđivanja boravišta osumnjičenih, ili u bilo koju drugu relevantnu svrhu.
- (2) Alternativno, po zahtjevu POBH-a, Tužilaštvo MKSJ-a može izvršiti pretraživanje kao što je navedeno u stavku (1) ovog člana.

Član 7

Podnošenje podnesaka vijećima MKSJ-a

- (1) Tužilaštvo MKSJ-a podnosi podneske pretresnim i žalbenim vijećima MKSJ-a u ime POBH-a u vezi s pitanjima koja se odnose na istrage i/ili predstojeće optužnice u BiH.
- (2) Takva pitanja obuhvataju, ali se ne ograničavaju na, odobrenja koja vijeće daje za objelodanjivanje neredigiranih primjeraka transkripata (i audio vrpce, ukoliko su svjedoci davali iskaz na bosanskom jeziku)⁶ svjedoka za koje su određene zaštitne mjere i/ili koji su svjedočili u cijelosti ili djelomično na zatvorenim ili poluzatvorenim sjednicama, te za objelodanjivanje zapečaćenih dokaznih predmeta⁷.

Član 8

Koordinacija među timovima

U slučaju da POBH predlaže provođenje istrage s namjerom podizanja optužnice protiv osoba čiji su navodni zločini predmet suđenja koje je u toku, koje tek predstoji ili je u žalbenom postupku pred MKSJ-om, ili su, pak, u bliskoj vezi s tim suđenjima, tim koji je nadležan za istragu u POBH bit će u vezi s relevantnim timom Tužilaštva MKSJ-a kako bi se omogućila maksimalna razmjena informacija i na minimum svela mogućnost pojave suprotstavljenih predmetnih teza, kao i oprečnih iskaza prilikom svjedočenja svjedoka.

⁶ Ovisno o informacijama sadržanim u iskazima koje potpadaju pod pravilo 70.

⁷ Vidi član 5 gore.

Član 9

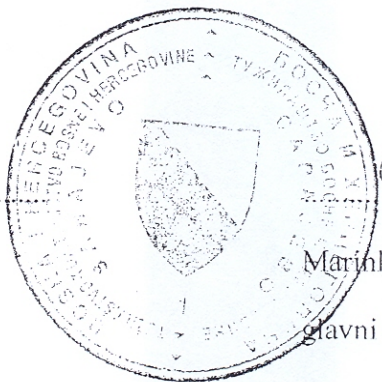
Predmeti iz "Kategorije II"

Tužilaštvo MKSJ-a će POBH-u proslijediti primjerke svih relevantnih i raspoloživih izjava svjedoka, pisanih dokaza i očitih dokaza koji se odnose na predmete iz "Kategorije II", kako ih definira Tužilaštvo MKSJ-a. Tužilaštvo MKSJ-a će pretresnim i žalbenim vijećima podnijeti sve potrebne zahtjeve vezano za gorenavedene materijale.

POTPISALI:

.....
Carla Del Ponte

glavni tužilac MKSJ-a

.....
Marinko Jurčević

glavni tužlac BiH

2.9.05.g.